

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU Predstavljamo projekte Katoličkog bogoslavnog fakulteta u Đakovu, Filozofskog fakulteta i Odjela za biologiju, sastavnica Sveučilišta u Osijeku

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) i interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.", projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavni istraživački projekti", projekte u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba no-

vih doktora znanosti", projekte Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. U prethodnim brojevima Glasnika predstavljen je EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova. Po prvi je put predstavljen projekt u sklopu programa Horizon Europe Framework Programme (HORIZON) koji se provodi po načelima Novoga europskog Bauhausa (NEB), a čine ga tri temeljne vrijednosti: održivost, estetika i uključivanje koje povezuju znanost, tehnologiju i inženjerstvo s kulturom i umjetnošću.

U ovome broju Sveučilišnoga glasnika predstavljamo projekte Filozofskog fakulteta, Katoličkog bogoslavnog fakulteta u Đakovu i Odjela za biologiju, sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na Filozofskom fakultetu provodi se projekt "Povezanost nekih kognitivnih teškoća s emocionalnim i ponašajnim karakteristikama adolescenata, otpornošću i odrednicama odnosa adolescent-nastavnika", a voditeljica je dr. sc. Sandra Brezetić, viša asistentica Odsjeka za psihologiju. Cilj je toga projekta stjecanje novih znanstvenih spoznaja u okviru razvojne i kognitivne psihologije, posebice u području

teškoća pažnje, izvršnih funkcija i mentalnoga zdravlja djece osnovnoškolske dobi. Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu sudjeluje u provedbi projekta u sklopu Programa prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine za 2024. godinu: "Mostovi Duha - učvršćivanje duhovne i vjerske sinergije između Hrvata u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj". Glavni je cilj ovoga projekta obnova i unaprjeđenje biskupijske i župne infrastrukture kako bi se osigurali uvjeti za realizaciju značajnih programa u svrhu osnaživanja duhovne i vjerske povezanosti između Hrvata u Bosni i Hercegovini i domovine Hrvatske.

Odjel za biologiju sudjeluje u provedbi projekta Zaklade ADRIS "Bogatstvo voda Kopačkog rita: priča o mikrosvijetu" voditeljice izv. prof. dr. sc. Tanje Žune Pfeiffer. Djelovanje Zaklade Adris usmjereno je na poticanje inovativnosti i kvalitete znanstvenog i umjetničkog rada, pružanje podrške darovitim učenicima, studentima i znanstvenicima, promicanje hrvatske izvornosti, jačanje ekološke svijesti te pružanje pomoći najpotrebitijima u hrvatskome društvu. Istraživanje navedenoga projekta provodi se u području Parka prirode Kopački rit, jednom od najočuvanijih poplavnih područja u srednjem toku Dunava poznatom po velikoj biološkoj raznolikosti.

Povezanost nekih kognitivnih teškoća s emocionalnim i ponašajnim karakteristikama adolescenata, otpornošću i odrednicama odnosa adolescent-nastavnika

Sandra BREZETIĆ

- **Nositelj projekta:** Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- **Voditelj projekta:** dr. sc. Sandra Brezetić, viša asistentica Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku.
- **Suradnici na projektu:**
 1. prof. dr. sc. Silvija Ručević, Odsjek za psihologiju
 2. doc. dr. sc. Dino Krupić, Odsjek za psihologiju
 3. Adriana Jurić, studentica istraživačica, 2. godina diplomskog studija Psihologije
 4. Rea Kovačević, studentica istraživačica, 3. godina preddiplomskog studija Psihologije
- **Vrijednost projekta:** 2.600,00 eura
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** 1. rujna 2024. - 30. rujna 2025.
- **Izvor financiranja:** Filozofski fakultet u Osijeku

Opis projekta:

Cilj je ovog projekta steći nove znanstvene spoznaje u okviru razvojne i kognitivne psihologije, konkretno u području teškoća pažnje, izvršnih funkcija i mentalnog zdravlja djece osnovnoškolske dobi. Naime, kako bismo bili uspješni u životu, potrebne su nam dobre sposobnosti fokusiranja i usmjeravanja pažnje kao i sposobnosti

planiranja i predviđanja ishoda ponašanja, odnosno tzv. izvršne funkcije. Dosadašnja istraživanja pokazuju da u razvoju pažnje i izvršnih funkcija djece, kao i njihove otpornosti, uz roditelje, važnu ulogu imaju i nastavnici kao i odnos učenik - nastavnik u školskom kontekstu. Cilj je istraživanja dobiti što bolji uvid u čimbenike koji mogu utjecati na razvoj otpornosti ranih adolescenata kao i na njihovo prilagođeno ponašanje i emocionalno funkcioniranje. U istraživanju sudjeluju učenci osnovnih škola (u dobi između 11 i 13 godina) na području istočne i središnje

Hrvatske i njihovi nastavnici razrednici. Sudjelovanje u istraživanju dobrovoljno je i sve su informacije koje se prikupile istraživanjem povjerljive. Istraživanje je odobrilo Povjerenstvo za provjeru etičke prihvatljivosti istraživanja s ljudima Filozofskog fakulteta u Osijeku (KLASA: 602-04/24-04/230; UR. BROJ: 2158-83-02-24-4), a provodi se u skladu s Etičkim kodeksom istraživanja s djecom. Roditelj učenika imat će mogućnost dobivanja individualne povratne informacije o općem ukupnom funkcioniranju svojeg djeteta od voditeljice istraživanja. Sudionike učenike kod kojih se utvrde

poteškoće nakon primjene mjernih instrumenata tijekom istraživanja i njihove roditelje uputit će se na dostupne stručnjake mentalnog zdravlja radi pružanja profesionalne pomoći i podrške, u svrhu unaprjeđenja mentalnog zdravlja djece, odnosno ranih adolescenata i povećanja njihove psihološke dobrobiti. Ciljeva projekta ima nekoliko: a) utvrditi odnose između emocionalnih i ponašajnih teškoća ranih adolescenata, teškoća u području pažnje, razine otpornosti, kao i odrednica kvalitete odnosa učenik - nastavnik b) unaprijediti sposobnost

nastavnika za prepoznavanje i razumijevanje određenih teškoća pažnje i teškoća u području mentalnog zdravlja kod ranih adolescenata c) senzibilizirati javnost za prisutnost teškoća mentalnog zdravlja i određenih teškoća pažnje kod ranih adolescenata koji se zbog nedovoljnog razumijevanja mogu smatrati lijenima i nezainteresiranim za školu d) omogućiti studentima Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku sudjelovanje u provedbi istraživanja u svrhu stjecanja istraživačkog iskustva i rada u projektnom timu kao i izrade završnog i diplomskog rada.

Sukladno tome, ovim će se projektom ostvariti stjecanje novih znanstvenih spoznaja u okviru razvojne i kognitivne psihologije, konkretno u području mentalnog zdravlja i teškoća pažnje ranih adolescenata što predstavlja aktualni problem suvremenog društva, osobito u kontekstu sve učestalije uporabe ekrana i društvenih mreža. Rezultati projekta bit će predstavljeni kroz aktivno sudjelovanje članova projektnog tima u domaćim i inozemnim konferencijama, aktivnostima popularizacije znanosti (Festival znanosti 2025.) kao i objavom radova u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima iz područja razvojne psihologije i metodologije. Osim toga, s obzirom na to da će se u sklopu projekta prevesti i validirati psihologijski mjerni instrumenti koji do sada nisu korišteni u Hrvatskoj i izraditi novi, navedeni psihologijski mjerni instrumenti bit će javno dostupni stručnoj i znanstvenoj zajednici te će ih se moći koristiti i u praksi, ali i u istraživanjima. Na lokalnoj i nacionalnoj razini projektom će se ostvariti napredak u razumijevanju i unaprjeđenju prepoznavanja teškoća pažnje ranih adolescenata od strane nastavnika u istočnoj, ali i u središnjoj Hrvatskoj. Školama koje su sudjelovale u istraživanju bit će dostavljena brošura/protokol s preporukama za prepoznavanje učenika s teškoćama mentalnog zdravlja i teškoćama u području pažnje kao i smjernice rada s njima. Dodatno, omogućit će se povećanje svjesnosti građanstva o određenim teškoćama pažnje ranih adolescenata i sposobnost razumijevanja učinka navedenih teškoća na mentalno zdravlje i psihološku dobrobit ranih adolescenata.